

1977. urtean Espainiako Gobernuaren debekuen gainetik, Aberri Eguna ospatu zuten Gasteizen

LA HAINE - EUSKAL HERRIA :: 30/03/2024

Indar errepresiboek gogor oldartu ziren manifestarien aurka, hamarnaka pertsona zauritu zituzten ke poteak eta gomazko balak erabilita.

1977ko apirilean, Trantsizio betean eta diktadura frankistaren egiturak oraindik indarrean zeudela, euskal oposizio politikoak Aberri Eguna Gasteizen ospatzea erabaki zuen, berrogei urte baino gehiagoz debekatuta egon ondoren. Aste Santu hartan ANVk, legeztatutako PCEk, EAJk, Euskadiko Alderdi Sozialistak eta ezkerreko beste indar batzuek aldarrikapen egun jendetsua antolatu nahi zuten Arabako hiriburuan. Hala ere, oposizioak Gobernuarekin izandako negoziazioen ondoren, azken horrek bilera hori ez egitea erabaki zuen. Martin Villa ministroaren eta Arabako Gobernadore Zibilaren arabera, antolatzaileek ezin zuten ordena bermatu.

Gobernuaren debekuaren aurrean, oposizioko alderdiek modu desberdinean erantzun zuten. EAJk jardunaldia Loiolan egitea erabaki zuen, PCEk eta ORTk Durangon. Gerora Herri Batasuna osatuko zuten alderdiek bakarrik eutsi zioten Gasteizko deialdiari, nahiz eta debekatuta egon. Aberri Egunaren aurreko egunetan, kartelak eta bertaratzeko deia egiten zuten pintadak ugari izan ziren Gasteizko kaleetan. Giroa berotzen joan zen eguna hurbildu ahala. Poliziaren presentzia nabaria izan zen, 5.000 polizia baino gehiago bildu baiziren hiriko kaleetan, eta hiriko bizilagunak ez ziren pertsona guztiak identifikatzeko kontrolak egin zituzten sarbideetan. Azkenean, eguna iritsi zen. Apirila izan arren, kaleak hotzak hartuta eta elurrak estalita zeuden. Aste Santuko eguna eta tentsio giroa aprobetxatuz, gasteiztar askok egun honetan hirian ez egotea erabaki zuten. Beste asko hiritik joandakoen aurrean, zailtasunak zailtasun, Aberri Egunean parte hartzea lortu zuten. Jardunaldiaren tokiko prentsaren arabera, "Gasteiz ordena publikoko destakamenduek okupatutako hiria zen, eta funtsezko puntuetan banatuta, findutako estrategia baten bidez kontzentrazioak sortzea eragozten zuten".

Goizetik polizia-dispositibo handia izan zen, hainbat istilu sortuz, bai Andre Maria Zuriaren plazan edo Dato inguruko kaleetan, bai etorbidearen inguruan (Generalísimo garai hartan), eguerdian elkarretaratzea aurreikusita baitzegoen. Testuinguru horretan egin zen goizeko manifestazio ugarienen artean luzeena eta jendetsuena, ordu erdi baino gehiagoz luzatuz eta mila pertsona baino gehiagoren parte-hartzearekin.

Manifestarien kontra ke poteak eta gomazko balak bota zituzten, kalean aparkatuta zeuden ibilgailuekin egindako barrikaden bidez kaleak blokeatzea saihesteko. Ordu erdi geroago, Alde Zaharreko Aiztogile kalearen inguruan, beste manifestazio bat egin zuten. Alde Zaharrean ere ikus zitekeen jendea ihesean, ke-potoen jaurtiketan, autoak erabilia egindako barrikadak (Hedegile kalea, esaterako) edo manifestariak aterpetuta tabernetan. Indar errepresiboen kargen ondorioz hamarnaka zauritu egon ziren, hauen artean kazetari

bat larriki zauritua izan zen gomazko pilota batek bularrean jo eta gero.

(Irudiak:Triunfo eta Euskal Memoria)

<https://eh.lahaine.org/1977-urtean-espainiako-gobernuaren-debekuen>